

Wrak in huiskamer

door THEO JONGEDIJK

HILVERSUM, donderdag
De Titanic in de hoedanigheid van een eeuw oud scheepswrak op een diepte van 3840 meter in de Atlantische Oceaan staat 'gewoon' als model in een Hilversumse huiskamer, maar dan op een schaal van ongeveer 1 op 200. Het grillig verwrongen en roestig aandoend gevaarte lijkt van staal, maar werd door zijn vormgever Ruud Kats opgetrokken uit papier en karton. Wie het bijzondere model van de vergane legende wil bewonderen, kan deze zaterdag terecht op de 'Nationale Herdenking 100 jaar Titanic', in de Grote of Sint Jacobskerk in Vlissingen.

'Hoe maak je roestpegels aan de huid van het schip?'

Scheepsmodellen van de Titanic tonen de oceaanstomer bijna uitsluitend in volle glorie met de masten overeind, de schoorstenen intact en de reddingboten nog veilig op het dek. Hoe anders is het werkstuk dat uit de nijvere handen kwam van Hilversummer Ruud Kats als aandelen aan het schip voor landverhuizers en levensgenieters, dat op zijn maidentrip van Southampton naar New York verging in de nacht van 14 op 15 april 1912, nu bijna een eeuw geleden.

Bismarck

Kats had altijd al wat gedaan in modelbouw, zoals zovelen diezelfde hobby beoefenen door het maken van een vliegtuig, een auto of een schip, samengesteld uit voorgefabriceerde plastic onderdelen uit een fabrieksdoo. In de jaren negentig kreeg Kats, nu 51 jaar, het boek 'Op het spoor van de Bismarck' in handen, ook een

schip dat ten onder ging en daarin werd hij geattendeerd op eenzelfde soort werk over de Titanic. Bij de tekst van schrijver Robbert D. Ballard, de man die het wrak opspoorde in de Atlantische Oceaan, trof hij tekeningen aan van Ken Marshall, zoals deze beaafde kunstenaar zich voorstelde hoe het vergane schip er op bijna vier kilometer diepte vandaag de dag zou bijliggen.

„Ik wilde daar iets mee. Die tekeningen spraken mij enorm aan en vormden mijn inspiratiebron. Ik ben zomaar begonnen. Dat is er ook de oorzaak van dat het uiteindelijke model niet precies op een schaal van 1 op 200 tot stand is gekomen.”

Kats besefte toen nog nauwelijks aan wat voor monnikenklus hij was begonnen. Jarenlang ging bijna iedere vrije minuut zitten in het 'boetseren' van het Titanicwrak, waarvoor hij karton van oude schoenendozen, papier, lijm, verf, naaigaren, hout en plexiglas gebruikte. Hoe maak je

• Een bijzonder model van een vergane legende: Ruud Kats bouwde het wrak van de Titanic in zijn woonkamer. FOTO: DE TELEGRAAF

roestpegels die zich aan de huid van het schip hebben gevormd? Hij fronsst er nog zijn voorhoofd van. „Niemand kon het mij vertellen. Voor de pegels heb ik een wattenbolletje in de lijm gedrukt en deze wat uitgeplozen. Na het drogen de te grote stukken bijgeknipt en het resultaat in twee kleuren bruin geverfd.”

Achterschip

Toen het voorschip eindelijk klaar was, moest natuurlijk ook nog het achterschip er komen, dat na een breuk

tijdens de ramp een paar honderd meter verderop op de zeebodem terecht was gekomen. Beide scheepsdelen zullen te zien zijn op de 'Nationale Herdenking Titanic 100 jaar' in Vlissingen, die plaatsvindt onder auspiciën van de Stichting Muziek en Monument Sint Jacobskerk Vlissingen, het Zeeuws en Vlaams Volksliederen Archief en shantykoor Het Veerse Scheepstuig. Er zal die dag veel muziek worden uitgevoerd die destijds ook aan boord van de Titanic werd gespeeld.

In de kerk wordt de ten-

toonstelling 'Beleef de legende van de Titanic' opgebouwd, die na de 14e april ook geopend zal zijn op de zaterdagen van 19 mei, 26 mei en 2 juni, telkens van half twee tot half vijf. Het werk van Ruud Kats zal op die extra dagen er niet bij zijn. De modelbouwer: „De Titanic is vergaan, maar mijn modellen moeten wel blijven bestaan. Ze ergens alleen achterlaten, doe ik niet. Mijn twee tienerdochters vechten er nu al om.”

De scheepsmodellen zijn te zien op www.ruudkats.nl

• De 77-jarige Gerard van Dongen geeft conditietraining aan de jongere bewoners van azc Prinsenbosch.

FOTO: PERSBUREAU VAN EIJNDHOVEN

Majoor Gerard (77) traint militairen én asielzoekers

Sport doet integreren!

door ERIK MORSINK

GILZE, donderdag
Hij kreeg op 14 februari 1995 van burgemeester en wethouders de gouden erespeld wegens grote verdiensten voor de gemeenschap van Gilze en Rijen. Maar inmiddels is het 2012, werd Gerard van Dongen 77 jaar en traint hij nog steeds asielzoekers en jonge cadetten van de Koninklijke Militaire Academie (KMA) uit Breda. Blauwe sportbroek, grijs sweatshirt met capuchon, felgroene kousen en atletiekschoenen. En om het maar 's ongepast te zeggen: op bejaarde leeftijd nog een geduchte rechtse.

Van Dongen woont en werkt in het asielzoekerscentrum (azc) Prinsenbosch in Gilze. Hij heeft er een eigen gymzaal met kantoor. Boekenplank aan de muur met daarop titels als: 'De dynamiek van een team' en 'Sportgezondheidszorg in de praktijk'. Het houten bord boven het kapstokje meldt in niet mis te verstane bewoordingen wie er hier 'in charge' is: Major Van Dongen!

„Ik ben altijd militair sportinstructeur geweest”, vertelt de geboren en getogen Amsterdammer. „Ik heb 21 jaar op

de KMA gewerkt en ben 35 jaar gasttrainer geweest bij de boksclub in de Albert Cuyp. Na mijn functioneel leeftijdsontslag in 1993 werd dit terrein waar we nu zitten een asielzoekerscentrum, terwijl het daarvoor altijd van Defensie was. Zelf ben ik als militair altijd door de samenleving betaald. Nou, dacht ik, laat ik 's wat terugdoen voor de maatschappij.”

En dus bokst Gerard van Dongen in het azc met alle nationaliteiten die er komen en gaan. „Die mannen trainen met de cadetten van de KMA, dat geeft onderling een heel plezierige sfeer.” Zelf zorgt de 77-jarige ook dat hij goed in vorm blijft. „Ik train elke dag anderhalf uur. 40 minuten op de hometrainer, dan de buikspieren, m'n haltertjes erbij en daarna mijn boksoefeningen. En daar bovenop train ik dus die jongens nog. Ik hoop zo lang mogelijk fit te blijven. Ik rook en drink niet, maar ik kan het van een ander goed horen, een pilsje en een peukie.”

Ook geestelijk blijft 'major Gerard' helemaal bij. „Via het sportbureau van de KMA de word ik op de hoogte gesteld van de nieuwste trainingen, medische inzichten en moderne leiderschap. En ik lees altijd de krant. Je moet je als oudere niet afzonderen, maar met beide benen in het leven blijven staan. Ik dwing iets af en ik probeer wat over te dra-

gen: het plezier in de sport. Het prestatievermogen is hoog bij mij. Je moet een doel hebben. Aan afzeken doe ik niet, dat is het makkelijkste wat er is, het is mijn bedoeling om iemand omhoog en vooruit te krijgen. En op mijn bril na is er verder lichamelijk niets met me aan de hand.”

Over het Nederlandse asielbeleid laat Gerard van Dongen zich bewust niet uit. „Ik ben neutraal, dat is tegelijkertijd ook een soort schild voor me zodat ik niet in de problemen kom. Als je gaat nadenken over waar dat kleine krullenbolletje ineens gebleven is waar je net een hand mee hebt opgebouwd... Nee, een dokter die alles zielig vindt, kan immers ook geen operaties uitvoeren. Er komt bij mij geen politiek in de zaal, geen religie en geen nationaliteiten. Ondanks je afkomst, geaardheid, kleur, geslacht: je komt hier om te boksen.”

„Het is belangrijk dat kinderen trainen. Als je sportief bezig bent, blijf je immers in het goede circuit. Tegenwoordig blout het, het zuipt zich in coma, dat kan natuurlijk nooit goed zijn. Nederland moet sowieso in beweging”, lacht de superfitte Van Dongen. „We kijken wel massaal naar sport, maar bewegen zelf te weinig. Neem nou voetbalfans. Die kunnen zelf vaak nog niet eens over een kroket heen springen. Sport is een middel voor teambuilding en integratie. Pas het toe!”

EXOTISCH NEDERLANDS

Studenten in Sheffield storten zich op onze taal

door ARNOUD BREITBARTH

SHEFFIELD, donderdag
Vraag een Brit wat hij weet van Nederland en hij komt met kaas, tulpen en drugs op de proppen. De Nederlandse taal? Die is niet interessant. Iedereen spreekt Engels, dus er is geen enkele reden om een woordje over de grens te kunnen praten. Maar een steeds grotere groep studenten in Sheffield denkt daar anders over: in een aantal klaslokalen in de universiteitsstad is Nederlands nu de voertaal.

De rol van Geert Wilders in de politiek, Máxima als cultureel symbool en Nederlandse voetballers als exportproduct – een greep uit de onderwerpen die tijdens de les over Nederlandse cultuur aan de orde komen. De studenten zijn

• Engelse studenten aan de Sheffield University leren Nederlands. FOTO: DE TELEGRAAF

juist exotisch en mooi. „En het is een makkelijke taal om te leren, makkelijker dan Duits of Frans. De grammatica is niet zo ingewikkeld”,ervaart Lucas Tomlinson. Alleen de verkleinwoorden leveren problemen op. „Daar kun je een buitenlander echt aan herkennen: die worstelen met huisje, boompje, beestje. Nederlanders verklieën alles”, legt docent Henriette Louwerse uit.

Cultuur is meer dan kaas, tulpen en drugs

„We verklieën omdat iets daadwerkelijk klein is, maar ook omdat iets schattig of prettig is, of juist omdat we iemand willen kleineren. Dat subtiele onderscheid is heel lastig.”

„Verzanden, verlopen, verven, verspringen, vergaan – al die werkwoorden die met 'ver' beginnen, zijn ook lastig”, bekent Anna Rahikainen, een Finse studente die taalonderwijs aan de prestigieuze universiteit van Cambridge verruilde voor Sheffield. „Het niveau van Nederlands ligt hier simpelweg hoger.”

Grammatica

Waar wij denken dat onze taal hard en lelijk klinkt, vinden de studenten Nederlands

Waar op andere universiteiten de interesse voor Nederlands afneemt, is onze taal in Sheffield juist steeds populairder. De studenten wijzen met beschuldigende vinger naar Louwerse. „Ze is echt een ambassadeur voor het Nederlands, ze is zo enthousiast dat wij dat ook worden.”

Carrièrekansen

Louwerse zelf kijkt liever naar de economische omstandigheden. „Het is voor jongeren in Engeland heel lastig om werk te vinden. Maar de vraag naar Nederlandssprekenden is heel groot – ik krijg regelmatig telefoontjes van bedrijven met de vraag of er binnenkort weer een paar studenten afstuden.” Alle studenten beamen dan ook dat hun carrièrekansen behoorlijk toenemen doordat ze ook Nederlands spreken.

Maar niet iedereen studeert louter Nederlands vanwege een toekomstige baan. „Mijn vader is Engels, maar mijn moeder is Nederlands. Maar ik sprak de taal niet echt”, zegt Anuschka Natley. „Nu kan ik ook gewoon Nederlands met mijn oma praten – die is daar heel blij mee!”

12 MAANDEN
50% KORTING

WIE BELT ER NOU NOG?

NU BIJ HI:
ONBEPERKT BLIJVEN
TWEETEN, POSTEN EN
WHATSAPPEN.
ZONDER EXTRA KOSTEN.

AUTOVISIE NU IN DE WINKEL!

ONS ADVIES

Bijtellingspecial

1 juli: wijziging fiscale bijtelling

Het complete overzicht van alle modellen per automerk!

autovisie

KRAS.NL

90 JAAR

Jubileum-knaller

Stedentrip Amsterdam

Mercurie Amsterdam Arthur Frommer
Charmant hotel in hartje stad incl. onbijt
Zie: www.kras.nl/52039

Alléén VANDAAG 12/4 te boeken!!!

KRAS.NL

Prijzen zijn p.p., tenzij anders vermeld. Prijzen zijn excl. reserveringskosten.

Hou 't KORT

Bert Dijkstra

Op z'n kop

Is het aardse bestaan al niet ingewikkeld genoeg? Moet nu ook nog uitgerekend zo'n doorgedraaide islamitische haatprediker als Omar al-Haddouchi verwarving zaaien met Wilders-teksten?

't Was zo aangenaam overzichtelijk... Enge godsdienstwaaninnigen riepen hun brave moslimbroeders op om in het zondige Europa ongelovige varkens de islam door de strot te duwen en onze Geert stelde daar tegenover: rot op naar 't Rifgebergte met jullie achterlijke ideologie. Duidelijk toch?

Gaat de mafkees van een al-Haddouchi roepen: 'Alle Europese moslims terug naar 't Rifgebergte, te beginnen met de Franse! Want niet-moslimlanden zijn een toilet waar je jouwe grote boodschap achterlaat en er daarna uit verdwijnt'. Da's lekker dan voor Geert...

Nu moet hij wel gaan smeken: ga alsjeblieft niet weg! 'Vertrekken jullie, dan blijft er van de PVV niets over. Dus belooft ik: we veranderen ons vieze toilet in een rein badhuis. Desnoods maken we we-potten van onze 23 Kamerzetels... Als we ze maar kunnen houden'.

reageren: bdijkstra@telegraaf.nl